

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-397/23 – 1

Υπόθεση C-397/23

Αίτηση προδικαστικής απόφασης

Ημερομηνία καταθέσεως:

29 Ιουνίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Sozialgericht Detmold (Γερμανία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

22 Ιουνίου 2023

Προσφεύγων:

FL

Καθού:

Jobcenter Arbeitplus Bielefeld

Sozialgericht Detmold

[παραλειπόμενα]

Διάταξη:

Στην ένδικη διαφορά μεταξύ
του FL, [παραλειπόμενα] Bielefeld

προσφεύγοντος

[παραλειπόμενα]

κατά

του Jobcenter Arbeitplus Bielefeld [παραλειπόμενα]

καθού

του Stadt Bielefeld Amt für soziale Leistungen (Γραφείου κοινωνικών παροχών του Δήμου του Bielefeld, Γερμανία) –Sozialamt (τμήμα κοινωνικής πρόνοιας)– [παραλειπόμενα]

προσεπικληθέντος,

το 35ο τμήμα του Sozialgericht Detmold (δικαστηρίου υποθέσεων κοινωνικής ασφαλίσεως του Detmold, Γερμανία) εξέδωσε στις 22 Ιουνίου 2023 [παραλειπόμενα] την ακόλουθη διάταξη:

I. Αναστέλλει τη διαδικασία.

II. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), δυνάμει του άρθρου 267, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Έχει το δίκαιο της Ένωσης την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας άδεια διαμονής στο πλαίσιο του δικαιώματος της γονικής μέριμνας χορηγείται μόνο στον αλλοδαπό γονέα ανήλικου και άγαμου τέκνου το οποίο είναι υπήκοος ημεδαπής, εφόσον ο συνήθης τόπος διαμονής του τελευταίου βρίσκεται στην ημεδαπή, με αποτέλεσμα οι πολίτες κράτους μέλους της Ένωσης να μη δικαιούνται να λάβουν άδεια διαμονής για την άσκηση του δικαιώματος της γονικής μέριμνας ανήλικου που έχει την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης και την ιθαγένεια κράτους μέλους άλλου από εκείνο της ημεδαπής;

Σκεπτικό:

[παραλειπόμενα]

A. Αντικείμενο και πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης

I. Αντικείμενο της κύριας δίκης

Οι διάδικοι ερίζουν ως προς το αν ο προσφεύγων έχει δικαίωμα λήψεως κοινωνικών παροχών για την περίοδο από τις 30 Μαΐου 2020 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2021 βάσει του βιβλίου II του Sozialgesetzbuch (γερμανικού κώδικα κοινωνικών ασφαλίσεων, στο εξής: SGB II) ή βάσει του βιβλίου XII του Sozialgesetzbuch (γερμανικού κώδικα κοινωνικών ασφαλίσεων, στο εξής: SGB XII). Προς τούτο, σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, σημείο 2, στοιχείο b, του SGB II και του άρθρου 23, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, σημείο 2, του SGB XII, όπως έχουν τροποποιηθεί, είναι αναγκαίο ο προσφεύγων να έχει δικαίωμα διαμονής το οποίο να μην θεμελιώνεται αποκλειστικά στον σκοπό αναζήτησεως εργασίας.

II. Πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης

Ο προσφεύγων, ο οποίος γεννήθηκε στις 21 Μαΐου 1979, έχει την πολωνική ιθαγένεια. Εισήλθε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας από τις Κάτω Χώρες στις 30 Μαΐου 2020 μαζί με την εκτός γάμου σύντροφό του [παραλειπόμενα]. Η τελευταία είχε εισέλθει στη Γερμανία από την Πολωνία κατά το παρελθόν, στις 30 Αυγούστου 2015 και, λόγω διενέξεως με τον σύζυγό της ο οποίος απεβίωσε στις 25 Μαρτίου 2020, διέμεινε για μικρό μόνο χρονικό διάστημα σε φίλη της στις Κάτω Χώρες. [Η σύντροφος του προσφεύγοντος] έχει επίσης την πολωνική ιθαγένεια. Στις 27 Νοεμβρίου 2020, γεννήθηκε στο Bielefeld ο εκτός γάμου γιος τους [παραλειπόμενα]. Έχει και αυτός την πολωνική ιθαγένεια.

Ο προσφεύγων, καθώς και [η σύντροφός του και ο γιος τους] ζήτησαν από το καθού την καταβολή παροχών δυνάμει του SGB II. Με πράξεις της 3ης Δεκεμβρίου 2020 και της 21ης Δεκεμβρίου 2020, το καθού χορήγησε [στη σύντροφο] παροχές βάσει του SGB II για το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία εισόδου στις 30 Μαΐου 2020. Το καθού χορήγησε στον [γιο] παροχές για το χρονικό διάστημα από τη γέννησή του στις 27 Νοεμβρίου 2020. [παραλειπόμενα] Με απορριπτική πράξη της 21ης Απριλίου 2021, το καθού αρνήθηκε να αναγνωρίσει στον προσφεύγοντα το δικαίωμα [σε παροχές] [παραλειπόμενα] όσον αφορά την επίμαχη περίοδο από τις 30 Μαΐου 2020 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2021. Στο αιτιολογικό της σχετικής πράξης αναφερόταν ότι ο προσφεύγων δεν δικαιούται παροχές βάσει του SGB II, δεδομένου ότι έχει δικαίωμα διαμονής αποκλειστικά προς αναζήτηση εργασίας. Κατά το καθού, πλην του δικαιώματος διαμονής προς αναζήτηση εργασίας, δεν υφίσταται άλλο δικαίωμα από το οποίο θα μπορούσε να αντληθεί δικαίωμα σε παροχές βάσει του SGB II. [παραλειπόμενα] [επεξηγήσεις, βλ. επόμενη παράγραφο]

Κατά της απορριπτικής πράξεως αυτής, ο προσφεύγων υπέβαλε εμπρόθεσμα διοικητική ένσταση. Με πράξη επί της διοικητικής ενστάσεως που εκδόθηκε στις 19 Ιουλίου 2021, το καθού απέρριψε την ένσταση ως αβάσιμη. Η πράξη αυτή στηρίχθηκε εκ νέου στο επιχείρημα ότι από το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του AufenthG [Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (νόμου περί διαμονής, απασχόλησης και ένταξης των αλλοδαπών που βρίσκονται στο ομοσπονδιακό έδαφος)] δεν απορρέει δικαίωμα διαμονής. [Η σύντροφος] βρίσκεται ήδη στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας επί πέντε και πλέον έτη και έχει δικαίωμα μόνιμης διαμονής. Ο προσφεύγων εισήλθε για πρώτη φορά στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στις 30 Μαΐου 2020. [παραλειπόμενα] [Σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ο προσφεύγων δεν έχει δικαίωμα διαμονής ως μέλος της οικογένειας ή ως στενός συγγενής της συντρόφου του.] Επιπλέον, το καθού φρονεί ότι το δικαίωμα διαμονής δεν απορρέει ούτε από το άρθρο 11, παράγραφος 14, πρώτη περίοδος, του FreizügG/EU [Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern (νόμου περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης)] ο οποίος παραπέμπει στην προαναφερθείσα διάταξη του Aufenthaltsgesetz (νόμου περί διαμονής,

απασχόλησης και ένταξης των αλλοδαπών που βρίσκονται στο ομοσπονδιακό έδαφος)], σε συνδυασμό με το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του AufenthG, διότι το εν λόγω δικαίωμα αφορά αποκλειστικά τους ανήλικους Γερμανούς υπηκόους, ο δε γιος του προσφεύγοντος έχει μόνον την πολωνική ιθαγένεια. Ομοίως, δεν απορρέει δικαίωμα διαμονής από την απόφαση C-181/19 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε από τον κανονισμό (ΕΕ) 492/2011, διότι ο γιος του προσφεύγοντος βρίσκεται σε προσχολική ηλικία. Το άρθρο 28 του AufenthG δεν μπορεί, υπό το πρίσμα του άρθρου 4 του [κανονισμού] (ΕΚ) 883/2004, να ερμηνευθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης υπό την έννοια ότι ο τελών σε μη έγγαμη σχέση συμβίωσης πατέρας πολίτη της Ένωσης που βρίσκεται σε προσχολική ηλικία πρέπει επίσης να έχει δικαίωμα διαμονής. Κατά το καθού, η άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής της συντρόφου δεν καθίσταται αδύνατη στην πράξη από το γεγονός ότι ο πατέρας που τελεί σε μη έγγαμη σχέση συμβίωσης δεν λαμβάνει κοινωνικές παροχές βάσει του SGB II.

Ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής στις 12 Αυγούστου 2021.

Στο πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας, ο προσφεύγων υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι το δικαίωμα διαμονής απορρέει από το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του AufenthG, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του Grundgesetz (Θεμελιώδους Νόμου, Γερμανία, στο εξής: GG) και με το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ). Ο περιορισμός του δικαιώματος της οικογενειακής επανένωσης με σκοπό την άσκηση της γονικής μέριμνας στους «Γερμανούς» [υπηκόους] αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης και συνιστά αδικαιολόγητη διάκριση και περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας. Κατά τον προσφεύγοντα, από το άρθρο 11, παράγραφος 14, πρώτη περίοδος, του FreizügG/EU, σε συνδυασμό με το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του AufenthG, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του Grundgesetz και με το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) απορρέει δικαίωμα ίσης μεταχειρίσεως.

Το καθού και ο προσεπικληθείς δήμος υποστηρίζουν στο πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας ότι από την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 28, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του AufenthG δεν δύναται να απορρέει δικαίωμα διαμονής, δεδομένου ότι το άρθρο αυτό, κατά το γράμμα του, έχει εφαρμογή μόνο σε «Γερμανούς» [υπηκόους] και όχι στους «πολίτες της Ένωσης». Είναι εγγενές στοιχείο του εθνικού δικαίου μετανάστευσης και διαμονής να γίνεται διάκριση μεταξύ «Γερμανών» [υπηκόων] και «αλλοδαπών». Η σχετική διάταξη δεν αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης. Στη νομολογία των ανώτερων δικαστηρίων υποστηρίζονται αντικρουόμενες απόψεις ως προς το ζήτημα αν η μη χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτη της Ένωσης ο οποίος ασκεί τη γονική μέριμνα συνιστά δυσμενή διάκριση εις βάρος ανήλικου τέκνου που απολαύει του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους και κατοικεί

στο ομοσπονδιακό έδαφος. Λόγω της μη ομοιόμορφης νομολογίας των ανώτερων δικαστηρίων και ελλείψει αποφάσεως των ανωτάτων δικαστηρίων, δεν υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης της προγενέστερης αποφάσεως και έκδοσης αποφάσεως περί μερικής αναγνώρισης.

III. Εθνικό νομικό πλαίσιο

Οι σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου έχουν ως εξής:

Άρθρο 28 του AufenthG [Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (νόμου περί διαμονής, απασχόλησης και ένταξης των αλλοδαπών που βρίσκονται στο ομοσπονδιακό έδαφος)], όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 27ης Ιουλίου 2015 (BGBl. I, σ. 1386)

1. ¹Η άδεια διαμονής πρέπει να χορηγείται

- 1) στον αλλοδαπό σύζυγο Γερμανού υπηκόου,
- 2) στο αλλοδαπό ανήλικο και άγαμο τέκνο Γερμανού υπηκόου,
- 3) στον αλλοδαπό γονέα ανήλικου και άγαμου Γερμανού υπηκόου για την άσκηση του δικαιώματος της γονικής μέριμνας,

εφόσον ο συνήθης τόπος διαμονής του Γερμανού υπηκόου βρίσκεται στο ομοσπονδιακό έδαφος. [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [ρύθμιση λεπτομερειών]

Άρθρο 11 του FreizügG/EU [Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern (νόμου περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης)], όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 24ης Νοεμβρίου 2020 (BGBl. I, σ. 2416)· όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2020

[...]

14. ¹Ο Aufenthaltsgesetz (νόμος περί διαμονής, απασχόλησης και ένταξης των αλλοδαπών που βρίσκονται στο ομοσπονδιακό έδαφος) εφαρμόζεται επίσης στην περίπτωση που προβλέπει ευνοϊκότερο νομικό καθεστώς από τον παρόντα νόμο. [παραλειπόμενα]

Άρθρο 7 του SGB II (βιβλίου II του κώδικα κοινωνικών ασφαλίσεων), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 30ής Νοεμβρίου 2019, ο οποίος ίσχυε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 (BGBl. I, σ. 1948)

1) ¹Οι παροχές βάσει του παρόντος βιβλίου χορηγούνται στα πρόσωπα τα οποία:

1. έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος ηλικίας και δεν έχουν ακόμη συμπληρώσει το όριο ηλικίας του άρθρου 7a,
2. είναι ικανά προς εργασία,
3. είναι άπορα και
4. έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (δικαιούχοι ικανοί προς εργασία).

²Εξαιρούνται τα εξής πρόσωπα:

1. οι αλλοδαποί που δεν είναι μισθωτοί ή μη μισθωτοί εργαζόμενοι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και δεν έχουν δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του νόμου περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης [(Freizügigkeitsgesetz/EU, στο εξής: νόμος περί της ελεύθερης κυκλοφορίας)], καθώς και τα μέλη της οικογενείας τους, κατά τους τρεις πρώτους μήνες της διαμονής τους,
2. οι αλλοδαποί,
 - a) οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα διαμονής,
 - b) το δικαίωμα διαμονής των οποίων θεμελιώνεται αποκλειστικά στον σκοπό αναζήτησεως εργασίας ή
 - c) οι οποίοι αντλούν το δικαίωμα διαμονής τους –αποκλειστικά ή παράλληλα προς το δικαίωμα διαμονής βάσει του στοιχείου b– από το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης (ΕΕ L 141 της 27.5.2011, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/589 (ΕΕ L 107 της 22.4.2016, σ. 1),

καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους,

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] ⁴Κατά παρέκκλιση από τη δεύτερη περίοδο, σημείο 2, οι αλλοδαποί και τα μέλη των οικογενειών τους λαμβάνουν παροχές βάσει του παρόντος βιβλίου, εφόσον έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο ομοσπονδιακό έδαφος επί συνεχές χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών [παραλειπόμενα]

[...]

Άρθρο 7 του SGB II, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 9ης Δεκεμβρίου 2020, ο οποίος ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2021 (BGBl. I, σ. 2855)

Δικαιούχοι

1) [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [επαναλαμβάνεται η διατύπωση που ίσχυε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020]

²Εξαιρούνται τα εξής πρόσωπα:

1. οι αλλοδαποί που δεν είναι μισθωτοί ή μη μισθωτοί εργαζόμενοι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και δεν έχουν δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του νόμου περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης [(Freizügigkeitsgesetz/EU, στο εξής: νόμος περί της ελεύθερης κυκλοφορίας)], καθώς και τα μέλη της οικογενείας τους, κατά τους τρεις πρώτους μήνες της διαμονής τους,

2. οι αλλοδαποί,

a) οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα διαμονής ή

b) το δικαίωμα διαμονής των οποίων θεμελιώνεται αποκλειστικά στον σκοπό αναζήτησεως εργασίας,

καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους,

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [επαναλαμβάνεται η διατύπωση που ίσχυε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020]

[...]

Άρθρο 23 του SGB XII (βιβλίου XII του κώδικα κοινωνικών ασφαλίσεων), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 22ας Δεκεμβρίου 2016, ο οποίος ίσχυε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 (BGBl. I, σ. 3155)

(1) ¹Το βοήθημα αξιοπρεπούς διαβιώσεως, το βοήθημα ασθενείας, το βοήθημα εγκυμοσύνης και το βοήθημα μητρότητας, καθώς και το βοήθημα για την πρόσβαση στην περίθαλψη βάσει του παρόντος βιβλίου χορηγούνται στους αλλοδαπούς που πράγματι διαμένουν στην εθνική επικράτεια. ²Οι διατάξεις του τετάρτου κεφαλαίου ισχύουν ως έχουν. ³Κατά τα λοιπά, κοινωνικά βοηθήματα μπορούν να χορηγούνται οσάκις τούτο δικαιολογείται υπό το πρίσμα των ατομικών περιστάσεων. ⁴Οι περιορισμοί της πρώτης περιόδου δεν εφαρμόζονται επί των αλλοδαπών που κατέχουν τίτλο διαμονής απεριόριστης διάρκειας («Niederlassungserlaubnis») ή άδειας διαμονής περιορισμένης διάρκειας («befristeter Aufenthaltstitel») και οι οποίοι προτίθενται να έχουν σε μόνιμη βάση τη διαμονή τους στην ομοσπονδιακή επικράτεια. ⁵Οι διατάξεις δυνάμει των οποίων παροχές κοινωνικής πρόνοιας πέραν αυτών που απαριθμεί η πρώτη περίοδος πρέπει ή θα έπρεπε να καταβάλλονται ισχύουν ως έχουν.

(2) [παραλειπόμενα]

(3) ¹Οι αλλοδαποί και τα μέλη των οικογενειών τους δεν λαμβάνουν παροχές βάσει της παραγράφου 1 ή του κεφαλαίου 4, εφόσον

1. δεν είναι μισθωτοί ή μη μισθωτοί εργαζόμενοι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και δεν έχουν δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του νόμου περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης [(Freizügigkeitsgesetz/EU, στο εξής: νόμος περί της ελεύθερης κυκλοφορίας)] κατά τους τρεις πρώτους μήνες της διαμονής τους,

2. δεν έχουν δικαίωμα διαμονής ή το δικαίωμα διαμονής των οποίων θεμελιώνεται αποκλειστικά στον σκοπό αναζήτησεως εργασίας,

3. αντλούν το δικαίωμα διαμονής τους –αποκλειστικά ή παράλληλα προς το δικαίωμα διαμονής βάσει του σημείου 2– από το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης (ΕΕ L 141 της 27.5.2011, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/589 (ΕΕ L 107 της 22.4.2016, σ. 1) ή

4. εισέρχονται στην εθνική επικράτεια προκειμένου να λάβουν παροχή κοινωνικής πρόνοιας.

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [περιορισμένες παροχές μέχρι την αναχώρηση, κατά κανόνα για περίοδο που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα]

⁷Κατά παρέκκλιση από την πρώτη περίοδο, σημεία 2 και 3, οι αλλοδαποί και τα μέλη των οικογενειών τους λαμβάνουν τις παροχές της παραγράφου 1, πρώτη και δεύτερη περίοδος, εφόσον έχουν διαμείνει στην ομοσπονδιακή επικράτεια επί συνεχές χρονικό διάστημα, χωρίς σημαντικές διακοπές, τουλάχιστον πέντε ετών·
[παραλειπόμενα]

[...]

Άρθρο 23 του SGB XII, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 9ης Δεκεμβρίου 2020, ο οποίος ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2021 (BGBl. I, σ. 2855)

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [επαναλαμβάνεται η διατύπωση που ίσχυε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020]

(3) ¹Οι αλλοδαποί και τα μέλη των οικογενειών τους δεν λαμβάνουν παροχές βάσει της παραγράφου 1 ή του κεφαλαίου 4, εφόσον

1. δεν είναι μισθωτοί ή μη μισθωτοί εργαζόμενοι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και δεν έχουν δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του νόμου περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης [(Freizügigkeitsgesetz/EU, στο εξής: νόμος περί της ελεύθερης κυκλοφορίας)] κατά τους τρεις πρώτους μήνες της διαμονής τους,
2. δεν έχουν δικαίωμα διαμονής ή το δικαίωμα διαμονής των οποίων θεμελιώνεται αποκλειστικά στον σκοπό αναζήτησεως εργασίας ή
3. εισέρχονται στην εθνική επικράτεια προκειμένου να λάβουν παροχή κοινωνικής πρόνοιας.

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [περιορισμένες παροχές μέχρι την αναχώρηση, κατά κανόνα για περίοδο που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα] ⁷Κατά παρέκκλιση από την πρώτη περίοδο, σημείο 2, οι αλλοδαποί και τα μέλη των οικογενειών τους λαμβάνουν τις παροχές της παραγράφου 1, πρώτη και δεύτερη περίοδος, εφόσον έχουν διαμείνει στην ομοσπονδιακή επικράτεια επί συνεχές χρονικό διάστημα, χωρίς σημαντικές διακοπές, τουλάχιστον πέντε ετών [παραλειπόμενα]

[...]

Άρθρο 8 της ΕΣΔΑ [παραλειπόμενα]

1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

Άρθρο 6 του GG [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [προστασία του γάμου και της οικογένειας, ισότιμη μεταχείριση των τέκνων που γεννήθηκαν εντός γάμου με τα τέκνα που γεννήθηκαν εκτός γάμου]

B. Προδικαστική παραπομπή και λυσιτέλεια του προδικαστικού ερωτήματος

Είναι αληθές ότι το δικάζον τμήμα, ως πρωτοβάθμιο Sozialgericht (δικαστήριο υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης), δεν υποχρεούται να κινήσει διαδικασία για την έκδοση προδικαστικής απόφασης, δεδομένου ότι κατά των αποφάσεων των Sozialgerichte (δικαστηρίων υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης) χωρεί η άσκηση ενδίκων μέσων ενώπιον του Landessozialgericht (ανώτερου δικαστηρίου υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης, Γερμανία) και ενώπιον του Bundessozialgericht (Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου διαφορών κοινωνικής ασφάλισης, Γερμανία). Εντούτοις, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία και να αποσαφηνιστεί το νομικό ζήτημα επί του οποίου δόθηκε διαφορετική

απάντηση στη νομολογία των Landessozialgerichte (ανώτερων δικαστηρίων υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης), το δικάζον τμήμα φρονεί ότι είναι αναγκαίο, ήδη στο πλαίσιο της πρωτόδικης διαδικασίας, να παραπέμψει την υπόθεση στο Δικαστήριο, προκειμένου να διευκρινιστεί βάσει του δικαίου της Ένωσης αν η εν λόγω εθνική διάταξη αντιβαίνει στο άρθρο 18 ΣΛΕΕ, στο άρθρο 20, στο άρθρο 21, παράγραφος 2, στο άρθρο 33, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), στον κανονισμό (ΕΚ) 987/2009, στην οδηγία 2004/38/ΕΚ ή σε άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που εξετάζονται από το Δικαστήριο.

Το δικάζον τμήμα υπογραμμίζει ότι η ερμηνεία που δίδεται από την εθνική νομολογία των ανώτερων δικαστηρίων επί του νομικού ζητήματος αυτού διαφέρει σημαντικά. [παραλειπόμενα] [παραπομπές στη νομολογία των Sozialgerichte (δικαστηρίων υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης) με την οποία διαπιστώνεται η ύπαρξη ή όχι δυσμενούς διακρίσεως η οποία απαγορεύεται από το άρθρο 18 ΣΛΕΕ, βλ. τις παραπομπές στη διάταξη του Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου, Γερμανία)] Το Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο, στο εξής: BVerfG) επισημαίνει επίσης ότι αντικείμενο διχογνωμίας στη νομολογία των Landessozialgerichte (ανώτερων δικαστηρίων υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης) και στη θεωρία αποτελεί το ζήτημα αν το άρθρο 11, παράγραφος 1, ενδέκατη περίοδος, του FreizügG/EU, όπως ίσχυε μέχρι τις 23 Νοεμβρίου 2020 (από τις 24 Νοεμβρίου 2020: άρθρο 11, παράγραφος 14, πρώτη περίοδος, του FreizügG/EU), σε συνδυασμό με το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του AufenthG και με το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, δύναται να παράσχει στον γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα ανήλικου πολίτη της Ένωσης, ο οποίος απολαύει του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του FreizügG/EU, δικαίωμα διαμονής λόγω του ότι συνοδεύει τον άλλο γονέα [BVerfG, διάταξη της 4ης Οκτωβρίου 2019 - 1 BvR 1710/18, (https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Downloads/DE/2019/10/rk20191004_1bvr171018.html) 2019, 27335, σκέψη 12].

I. Το νομικό πλαίσιο με βάση το δίκαιο της Ένωσης

Κατά το δικάζον τμήμα, οι κρίσιμες εν προκειμένω διατάξεις του δικαίου της Ένωσης είναι οι ακόλουθες: το άρθρο 18 ΣΛΕΕ, το άρθρο 20, το άρθρο 21, παράγραφος 2, το άρθρο 33, παράγραφος 1, του Χάρτη, ο κανονισμός (ΕΚ) 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, και η οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών. Εφόσον το Δικαστήριο φρονεί ότι και άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης είναι σχετικές, οι διατάξεις αυτές πρέπει επίσης να αποτελέσουν αντικείμενο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.

II. Η λυσιτέλεια της ερμηνείας του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης

Το προδικαστικό ερώτημα που υποβάλλεται με τη διάταξη περί παραπομπής είναι κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς. Αν η απάντηση στο ερώτημα είναι καταφατική, ο προσφεύγων [παραλειπόμενα] θα δικαιούται, κατά κανόνα, να λάβει παροχές, τουλάχιστον για το χρονικό διάστημα από τη γέννηση του γιου τους στις 27 Νοεμβρίου 2020. Από το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του AufenthG θα απορρέει ουσιαστικό δικαίωμα διαμονής το οποίο θα συνιστά δικαίωμα διαμονής κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, σημείο 2, στοιχείο b, του SGB II και του άρθρου 23, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, σημείο 2, του SGB XII και το οποίο δεν θα θεμελιώνεται αποκλειστικά στον σκοπό αναζήτησεως εργασίας. Επομένως, η προσφυγή θα ευδοκιμήσει εν μέρει στην πρωτόδικη διαδικασία με βάση τα μέχρι τούδε πραγματικά και νομικά δεδομένα της διαφοράς. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, με βάση τα μέχρι τούδε πραγματικά και νομικά δεδομένα της διαφοράς, η προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί. Η ένδικη διαφορά παρουσιάζει επίσης τον αναγκαίο σύνδεσμο με το δίκαιο της Ένωσης για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, καθόσον αφορά τις προϋποθέσεις λήψεως κοινωνικών παροχών από πολίτη της Ένωσης, ο οποίος, μετά τη μετάβασή του στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ζητεί, επικαλούμενος την άσκηση του δικαιώματος της γονικής μέριμνας, ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς, προβάλλοντας ότι η εθνική ρύθμιση αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.

Υπόμνηση σχετικά με τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων:

[παραλειπόμενα]